

Građevinski fakultet / Građevinarstvo, smjer Konstruktivni / POBOLJŠANJE TLA I STIJENA

Uslovjenost drugim predmetima	Nema uslovjenosti.
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet ima za cilj sticanje znanja o posebnim tehnikama za poboljšanje fizičkih i mehaničkih karakteristika tla i stijene.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Zvonko Tomanović, dipl. inž. građ. - nastavnik Mr Slobodan Živaljević, dipl. inž. građ. - saradnik
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, seminarски радови, konsultacije.
I nedjelja, pred.	Uvod. Definisanje uslova tla i stijenske sredine koji zahtjevaju poboljšanje fizičkih i mehaničkih osobina. Kriteriumi za ocjenu kvaliteta prirodne sredine. Dozvoljena slijeganja i dozvoljena pomjeranja.
I nedjelja, vježbe	Uvod. Definisanje uslova tla i stijenske sredine koji zahtjevaju poboljšanje fizičkih i mehaničkih osobina. Kriteriumi za ocjenu kvaliteta prirodne sredine. Dozvoljena slijeganja i dozvoljena pomjeranja.
II nedjelja, pred.	Poboljšanje tla. Primjena zbijanja, vibriranja, injektiranje i hemijska stabilizacija.
II nedjelja, vježbe	Poboljšanje tla. Primjena zbijanja, vibriranja, injektiranje i hemijska stabilizacija.
III nedjelja, pred.	Poboljšanje tla. Primjena cementa, kreča i filterskog pepela.
III nedjelja, vježbe	Poboljšanje tla. Primjena cementa, kreča i filterskog pepela.
IV nedjelja, pred.	Poboljšanje tla. „Jet grouting“, zamrzavanje tla, armiranje tla. Primjena geositetika i geomerža za poboljšanje mehaničkih karakteristika tla.
IV nedjelja, vježbe	Poboljšanje tla. „Jet grouting“, zamrzavanje tla, armiranje tla. Primjena geositetika i geomerža za poboljšanje mehaničkih karakteristika tla.
V nedjelja, pred.	Zamjena tla. Uslovi ugradnje, zbijanja i mehaničke karakteristike zamjenjujućeg tla.
V nedjelja, vježbe	Zamjena tla. Uslovi ugradnje, zbijanja i mehaničke karakteristike zamjenjujućeg tla.
VI nedjelja, pred.	Dreniranje korišćenjem šljunčanih šipova i madraca, primjena geosintetika u dreniranju.
VI nedjelja, vježbe	Dreniranje korišćenjem šljunčanih šipova i madraca, primjena geosintetika u dreniranju.
VII nedjelja, pred.	SLOBODNA NEDJELJA
VII nedjelja, vježbe	SLOBODNA NEDJELJA
VIII nedjelja, pred.	Uvod. Osnovni pojmovi za poboljšanje stijenske mase. Karakteristike stijeske mase kao prirodne sredine. Ispucalost, slojevitost, prirodno naponsko stanje, raspadnutost. I KOLOKVIJUM
VIII nedjelja, vježbe	Uvod. Osnovni pojmovi za poboljšanje stijenske mase. Karakteristike stijeske mase kao prirodne sredine. Ispucalost, slojevitost, prirodno naponsko stanje, raspadnutost. I KOLOKVIJUM
IX nedjelja, pred.	Poboljšanje stijenske sredine. Primjena injektiranja, hemijska stabilizacija i zamrzavanje. Vrste injektiranja. Termička melioracija
IX nedjelja, vježbe	Poboljšanje stijenske sredine. Primjena injektiranja, hemijska stabilizacija i zamrzavanje. Vrste injektiranja. Termička melioracija
X nedjelja, pred.	Materijali i smese za injektiranje. Svojstva injekcionih masa, područje primjene. Osnovni principi i postavke pri injektiranju, injekcioni pritisci.
X nedjelja, vježbe	Materijali i smese za injektiranje. Svojstva injekcionih masa, područje primjene. Osnovni principi i postavke pri injektiranju, injekcioni pritisci.
XI nedjelja, pred.	Poboljšanje stijenske sredine kod lučnih brana i hodrotehničkih objekata. Probna injekcionala polja. Injekcioni zavesi.
XI nedjelja, vježbe	Poboljšanje stijenske sredine kod lučnih brana i hodrotehničkih objekata. Probna injekcionala polja. Injekcioni zavesi.
XII nedjelja, pred.	Injektiranje šahtova i tunela pod pritiskom.
XII nedjelja, vježbe	Injektiranje šahtova i tunela pod pritiskom.
XIII nedjelja, pred.	Poboljšanje stijenske sredine. Primjena sidara i ankera.
XIII nedjelja, vježbe	Poboljšanje stijenske sredine. Primjena sidara i ankera.
XIV nedjelja, pred.	Sidrenje, osnovni elementi i mehanizam dejstva sidara. Vrste sidara. Elementi sidrenja kod različitih vrsta sidara i objekata. Izvođenje sidara i njihova zaštita. Prednaprezanje sidara. Kontrola nosivosti sidra.
XIV nedjelja, vježbe	Sidrenje, osnovni elementi i mehanizam dejstva sidara. Vrste sidara. Elementi sidrenja kod različitih vrsta sidara i objekata. Izvođenje sidara i njihova zaštita. Prednaprezanje sidara. Kontrola nosivosti sidra.

	sidra.
XV nedjelja, pred.	Torkretiranje, osnovni pojmovi. Torkret kao mjera poboljšanja stijenske mase. Polje primjene i primjeri iz prakse. II KOLOKVIJUM
XV nedjelja, vježbe	Torkretiranje, osnovni pojmovi. Torkret kao mjera poboljšanja stijenske mase. Polje primjene i primjeri iz prakse. II KOLOKVIJUM
Obaveze studenta u toku nastave	
Konsultacije	
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno 5 kredita x 40/30 = 6 sata i 40 minuta Ukupno opterećenje za predmet 5x30 =150 sati
Literatura	Žorž Arkie, Zbijanje tla, Putevi i arodromsek piste – sredstva i metode. Građevinska knjiga Beograd, 1976; E. Hoek, P.K. Kaiser, W. F. Bawden: "Support of Underground Excavations in Hard Rock", A.A.Balkema, Rotterdam, 1998. Colin J.F.P. Jones, "Earth reinforcement & soil structures", Tomas Telford, London, 1996. Ground Improvement Techniques, Dr. P. Purushothama Raj,
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	- Domaći zadaci i/ili grafički elaborati i prisustvo nastavi, 10 poena; - 2 kolokvijuma, 2x20=40 poena (kolokvijum se smatra položenim ukoliko se osvoji min 10 poena); - Završni ispit, 50 poena (smatra položenim ukoliko se osvoji min 25 poena); - Pre
Posebne naznake za predmet	Nastava se izvodi za grupu do 30 studenata, a vježbe po grupama od 15 studenata. Mentorska nastava se organizuje ako je broj kandidata manji od 5.
Napomena	Dodatne informacije o predmetu mogu se dobiti kod predmetnog nastavnika i saradnika, kao i kod prodeksana za nastavu.
Ishodi učenja	